

**LÄNSRÄTTEN I
GÄVLEBORGS LÄN**

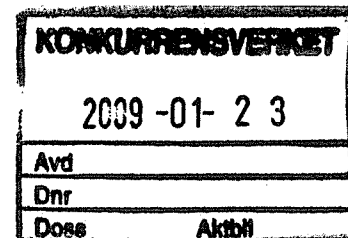
DOM
2009-01-21
Meddelad i
Gävle

Mål nr
2285-08 E
Rotel 2

SÖKANDE

Skogssällskapets Förvaltning Aktiebolag, 556159-7039
Box 5083
402 22 Göteborg

Ombud: Bolagsjuristen Ulf Ekström
Skogssällskapets Förvaltning Aktiebolag
Box 5083
402 22 Göteborg

MOTPART

Kommunalförbundet Inköp Gävleborg
826 80 Söderhamn

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

DOMSLUT

Länsrätten avslår ansökan.

Länsrättens interimistiska beslut av den 22 december 2008 upphör härmed att gälla.

Dok.Id 41405

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1093 801 35 Gävle	Lantmäterigatan 4	026-17 67 00	026-17 68 90, 026- 17 68 91	måndag – fredag 09:00-12:00 13:00-15:00
		E-post: lansrattenigavleborg@dom.se		

BAKGRUND

Kommunalförbundet Inköp Gävleborg (nedan Inköp Gävleborg) har genomfört en förenklad upphandling gällande "Förvaltning av Gävle kommuns skogar" (ärendenummer 2008-2230). Två anbud har inkommit, varav ett anbud från Skogssällskapets Förvaltning Aktiebolag (nedan Skogssällskapet) och ett från Skogsägarna Mellanskog ekonomiska förening (nedan Skogsägarna).

Enligt tilldelningsbesked den 11 december 2008 har Inköp Gävleborg beslutat att avtal kommer att tecknas med Skogsägarna. Av beslutet framgår att leverantörerna inte kunnat skiljas åt i upphandlingen med hänsyn tagen till de viktade utvärderingskriterierna. Vidare framgår att då båda leverantörerna hamnat på samma poäng har den högre intäktsnivån samt den lägre kostnaden föllt ett avgörande till Skogsägarnas fördel.

YRKANDE M.M.

Skogssällskapet ansöker om överprövning enligt LOU och yrkar att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse gjorts. Till stöd för sin ansökan anför Skogssällskapet i huvudsak följande. Enligt tilldelningsbeslutet har båda leverantörerna erhållit poängsumman 4,5. Trots detta har Skogsägarna tilldelats förvaltningen med hänvisning till att de har lämnat högre intäktsnivå samt lägre kostnader. Denna motivering har inte stöd i förfrågningsunderlaget. Anbudsförfrågan ger inte Inköp Gävleborg möjlighet att rangordna utvärderingskriterierna. Enligt förfrågningsunderlaget ska fast pris lämnas för totala förvaltningsunderlaget, räknat utifrån en beräknad avverkningsvolym om 15 000 m³ fub/år. Skogssällskapet har lämnat ett lägre fast pris på förvaltningsuppdraget jämfört med Skogsägarna som tilldelats förvaltningen. I utvärderingen har Inköp Gävleborg beaktat den information som lämnats i kompletteringen men som inte är att anse som ett fast pris för förvaltningen. I kompletteringsbegäran begärdes information om uppskattade, till intet förpliktigande virkesintäkter och kostnader avse-

ende avverkning. Mot angiven bakgrund anser Skogssällskapet att utvärderingen av Skogsägarnas anbud är felaktig och att Inköp Gävleborg har tillämpat villkor som inte stöds av förfrågningsunderlaget. Inköp Gävleborg har viktat utvärderingskriterierna felaktigt genom att beakta den till intet förpliktigande informationen.

Inköp Gävleborg bestrider bifall till Skogssällskapets ansökan och anför i yttrande bl.a. följande. I LOU behandlas inte den uppkomna situationen att två anbud efter utvärderingen betraktas som likvärdiga, se Nämnden för Offentlig Upphandling (NOU) information oktober 2001 s. 8 och 17). Enligt gällande rangordning och viktning angivet i aktuellt förfrågningsunderlag har priset fällt ett avgörande när leverantörerna inte på annat vis kunde skiljas åt. Pris i förfrågningsunderlaget avser följande. ”*Det totala arvodet för förvaltningsuppdraget. *Anbudsgivarens redovisade ersättning till beställaren utifrån fiktiv årsavverkning för normalt virkessortiment. Ersättning enligt anbudet bifogade prislistor. FSC och/eller PEFC – samt ev. övriga tillägg och kostnader medräknas. Anbudsgivarens redovisade ersättning till beställaren utifrån fiktiv årsavverkning kommer att belastas med priset för förvaltningsuppdraget”.

I ovanstående text framgår det att kostnader ska tas i beaktande gällande slutsumman för priset. Ingen av leverantörerna har redovisat några kostnader i anbud daterat 2008-09-29. Inköp Gävleborg begärde därmed in komplettering/förtydligande av kostnader gällande fyra verkliga trakter. Följande text finns att läsa i kompletteringsförfrågan. ”Kostnader beräknas på ett medelvärde för gallring och föryngring. Medelvärdet används i nästa steg för att justera tidigare redovisade virkesintäkter – fiktiva årsavverkningsvolymen 15 000 m³ fub”. Förfrågan sändes ut med begäran om kompletterande uppgifter vilka avsåg endast kostnader för avverkning på bifogade verkliga trakter. Skogssällskapets komplettering innehöll inte några uppgifter om virkesintäkter som anges i ovan redovisade sakomständigheter av Skogssällskapet. – Den fiktiva volymen om 15 000 m³ fub/år är som

det framgår ovan ett steg i utvärderingen för att kunna jämföra de båda leverantörerna. Både intäkter och kostnader är förpliktigande i ett anbud. Enligt gällande prislistor för virke samt redovisade kostnader för avverkning har anbuden utvärderats mot den fiktiva volymen. – Den 14 och den 17 november 2008 var leverantörerna inbjudna till att informera och muntligen redogöra för sina anbud. Inköp Gävleborg informerade samtidigt anbudsgivarna om hur den upphandlande myndigheten avsåg att göra med kompletteringen avseende kostnader. Ingen av leverantörerna hade några invändningar. Gällande intäkt och kostnad, vilka är baserad på en fiktiv volym, är det inte detsamma som uppskattade och till intet förpliktigande, utan utgör underlag för utvärdering av de båda leverantörerna vad gäller det totala priset. – Leverantörerna har bedömts som likvärdiga med en total poäng om 4,5. Inköp Gävleborg har viktat priset till 60 procent och kriteriet har rangordnat först av gällande utvärderingskriterier. Inköp Gävleborg har sammanställt leverantörernas inkomna anbud avseende både intäkter och kostnader. Dessa sammanställningar har kommunicerats med och godkänts av respektive leverantör. Inköp Gävleborg har behandlat leverantörerna på ett likvärdigt och icke diskriminerande sätt och genomfört upphandlingen på ett öppet sätt. Myndigheten har inte överträtt någon bestämmelse i LOU.

Skogssällskapet har i yttrande anfört följande. Den 21 oktober 2008 begärde Inköp Gävleborg in kompletterande information avseende förvaltning av Gävle kommuns skogar. Brevet var inte utformat såsom komplettering av anbudet, utan endast att leverantörerna/anbudsgivarna skulle lämna allmän information. Vid mötet den 14 november 2008 framförde Skogssällskapet invändningar mot att priser inte kunde anges framåt i tiden. En viktig faktor och avgörande för det totala virkesvärdet är den kvalitet som man bedömer att virket har. Skogssällskapet framförde också att lämnade uppskattningar var till intet förpliktigande. Syftet med upphandlingen var enligt förfrågningsunderlaget att upphandla en kompetent förvaltare som

skulle förvalta kommunens skogar, inte att upphandla en virkesköpare eller avverkningsentreprenör. Utifrån anbudsformuläret ska förvaltaren inte köpa det utfallande virket eller bränsleflisen och inte heller avverka skogen. Enligt anbudsformulär punkt 2.1.5 Avverkning, ska förvaltaren samordna avverkningarna geografiskt. Målet ska vara att uppnå god lönsamhet genom kostnadseffektiv skogsskötsel och operativ produktplanering. Enligt anbudsformulär punkt 2.1.7 ska ”förvaltaren svara för att virkesförsäljning och ev. bränsleflisförsäljning sker på bästa möjliga villkor på lång sikt”. Som jämförelse kan nämnas anbudsformulär punkt 2.1.6 som gäller skogsvård. Något pris eller kostnad för skogsvård har inte efterfrågats. Som en direkt följd av en slutavverkning har en fastighetsägare skyldighet att återbeskoga den avverkade skogen. De prislistor som Inköp Gävleborg omnämner är inte förpliktigande och utgör endast delar av total prislista. Angivna priser är endast prisexempel. De avtalsvillkor som ska ligga till grund för förvaltningsavtalet omnämner inte köp/försäljning av virke eller entreprenadtjänster såsom avverkning.

Länsrätten har den 22 december 2008 beslutat att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats.

DOMSKÄL

Enligt 16 kap. 1 § första stycket LOU får en leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt den paragrafen.

Av 16 kap. 2 § första stycket LOU framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Av 1 kap. 9 § LOU framgår att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av punkt 3.3 i förfrågningsunderlaget – som har rubriken ”Utvärdering – steg 3” framgår bl.a. följande. Anbudsprövningen kommer att ske på affärsmässiga grunder. Det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet kommer att antas, dvs. det anbud kommer att antas som har den högsta poängsumman med hänsyn till nedanstående utvärderingskriterier.

1. Pris, 60 %
2. Kvalitet, 20 %
3. Service, 10 %
4. Referenser, 10 %

Av punkt 3.3.1 i förfrågningsunderlaget framgår att vid utvärdering av pris tar den upphandlande myndigheten hänsyn till följande.

- Det totala arvudet för förvaltningsuppdraget.
- Anbudsgivarens redovisade ersättning till beställaren utifrån fiktiv årsavverkning för normalt virkessortiment. Ersättning enligt anbudet bifogade prislistor. FSC och/eller PEFC – samt ev. övriga tillägg och kostnader medräknas.

Anbudsgivarens redovisade ersättning till beställaren utifrån fiktiv årsavverkning kommer att belastas med priset för förvaltningsuppdraget. Uträkning sker enligt formeln: $\text{Anbudspoäng} = 5 - ((\text{Anbudsgivares pris} - \text{Lägstas anbudspris}) / (\text{Lägstas anbudspris} * 0,4))$.

Av förfrågningsunderlaget framgår vidare att poängbedömning kommer att ske från 1-5 inom respektive utvärderingskriterium och anbud med högst totalpoäng kommer att antas.

Av punkt 4.1 i förfrågningsunderlaget framgår följande. Pris skall avse fast pris för det totala förvaltningsuppdraget, räknat på årsbasis och en avverkningsvolym på 15 000 m³ fub. Uppgifter om timpris för respektive handläggare för tid som beställs utöver förvaltningsuppdraget skall anges. Ange hur priset skall justeras om avverkningsvolymen över- eller understiger 15 000 m³ fub/år. Avses förvaltningsuppdragets pris justeras årsvis med hänsyn till förändring av konsumentprisindex eller liknande skall villkor anges för sådan prisjustering.

Länsrätten gör följande bedömning.

Inköp Gävleborg har efterfrågat det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Av förfrågningsunderlaget framgår att utvärderingskriterierna pris, kvalitet, service och referenser har rangordnats och viktats och att pris är det högst viktade kriteriet. Efter utvärdering av de viktade kriterierna konstaterade Inköp Gävleborg att Skogssällskapet och Skogsägarna inte kunde skiljas åt då de erhållit samma poäng. Inköp Gävleborg har gjort gällande att myndigheten då valde att låta redovisad intäkts- och kostnadsnivå – som utgör en del av kriteriet pris – vara avgörande för valet av leverantör.

Skogssällskapet har anfört att Inköp Gävleborg felaktigt beaktat den information avseende kriteriet pris som lämnats i komplettering efter anbudstidens utgång. Enligt Skogssällskapet skulle den informationen inte anses förpliktigande och den borde därför inte ha beaktats vid utvärderingen av anbudet.

Av förfrågningsunderlaget framgår att vid utvärderingen av kriteriet pris ska Inköp Gävleborg ta hänsyn till anbudsgivarens redovisade ersättning utifrån fiktiv årsavverkning, varvid både intäkter och kostnader ska medräknas. I målet har framkommit att varken Skogssällskapet eller Skogsägarna redovisat de kostnader som skulle påverka redovisade virkesintäk-

ter. För att Inköp Gävleborg skulle kunna fullfölja en utvärdering av kriteriet pris i enlighet med förfrågningsunderlaget var det således nödvändigt att vända sig till båda anbudsgivarna och begära in komplettering. Skogssällskapetets uppfattning att denna komplettering inte ska anses förpliktigande vid utvärderingen har inte stöd i förfrågningsunderlaget eller i utformningen av begäran om komplettering från den 21 oktober 2008. Vad Skogssällskapet anfört visar därför inte att Inköp Gävleborg – vid utvärderingen av kriteriet pris – har avvikit från förfrågningsunderlaget genom att beakta omständigheter som Skogssällskapet inte har kunnat förutse. Inköp Gävleborgs utvärdering, som ledde till att både Skogssällskapet och Skogsägarna fick totalpoängen 4,5, ska mot bakgrund av det anförda ligga till grund för den fortsatta bedömningen av Skogssällskapetets ansökan om överprövning.

I LOU regleras inte den uppkomna situationen att två eller flera anbud efter utvärdering betraktas som likvärdiga. Hovrätten för Övre Norrland har i en dom den 21 juni 2001 (T 152/99) uttalat att det är förenligt med kravet på affärsmässighet att vid två eller flera likvärdiga anbud låta valet styras av ett kriterium som inte nämnts i förfrågningsunderlaget eller annonsen, t.ex. den upphandlande myndighetens tidigare erfarenheter av anbudsgivaren. Hovrätten uttalade att ett val under sådana förhållanden inte utgör en del av den kvalificerings- och utvärderingsprocess som föregått denna valsituation, utan ett led i ett affärsmässigt genomfört slutligt val av leverantör vid likvärdiga anbud.

Enligt länsrättens bedömning har Inköp Gävleborg i den uppkomna situationen haft rätt att göra ett val. Inköp Gävleborg har vidare angett skälen för sitt val, dvs. att Skogsägarna lämnat högre intäktsnivå och lägre kostnader. Länsrätten konstaterar att Inköp Gävleborgs motivering hänför sig till kriteriet pris som har viktats högst av utvärderingskriterierna. I målet har även framkommit att Skogsägarna lämnat det för Inköp Gävleborg för-

förmånligaste priset utifrån en helhetsbedömning av arvode och ersättning. Det har inte framkommit att Inköp Gävleborgs val av metod för att särskilja två likvärdiga anbud inte varit affärsmässigt betingat. Mot bakgrund av det anförda finner länsrätten att Skogssällskapet inte visat att Inköp Gävleborg brutit mot någon av de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i LOU. Ansökan ska mot bakgrund av det anförda avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1c).

Anna-Sara Söderström
länsrättsfiskal

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till Kammarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.